

Regulamin udzielania osobom fizycznym dotacji ze środków budżetu Gminy Łęczyny na realizację budowy przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanej w ramach projektu: "Uporządkowanie gospodarki ściekowej w Gminie Łęczyny" współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności

ZAWARTOŚĆ DOKUMENTU:

I. PODSTAWOWE DEFINICJE, ZAŁOŻENIA, KRYTERIA KWALIFIKACYJNE I ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ.

II. WYTYCZNE, WYMAGANIA W ZAKRESIE PROJEKTÓW ORAZ WYKONAWCÓW ROBÓT BUDOWLANYCH.

III. ZAKRES I HARMONOGRAM RZECZOWO FINANSOWY PROJEKTU.

I. PODSTAWOWE DEFINICJE, ZAŁOŻENIA, KRYTERIA KWALIFIKACYJNE I ZASADY FINANSOWANIA ZADAŃ.

DZIAŁ I.

Definicje

- 1) Program - Program realizacji budowy przyłączy do sieci kanalizacji sanitarnej wybudowanej w ramach projektu: "Uporządkowanie gospodarki ściekowej w Gminie Łęczyny" współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności.
- 2) Gmina - Gmina Łęczyny.
- 3) PGK "Partner" - Przedsiębiorstwo Gospodarki Komunalnej "Partner" Sp. z o.o.
- 4) Inwestor (Właściciel) - właściciel, współwłaściciel, użytkownik wieczysty, posiadacz samoistny oraz posiadacz zależny obiektu.
- 5) Obiekt – budynek jednorodzinny lub wielorodzinny wolno stojący albo budynek w zabudowie bliźniaczej, szeregowej lub grupowej, służący zaspokajaniu potrzeb mieszkaniowych, stanowiący konstrukcyjnie samodzielną całość, w którym dopuszcza się wydzielenie nie więcej niż dwóch lokali mieszkalnych albo jednego lokalu mieszkalnego i lokalu użytkowego o powierzchni całkowitej nieprzekraczającej 30% powierzchni całkowitej budynku. (w budynku wielorodzinnym dopuszcza się wydzielenie więcej niż dwóch mieszkań).
- 6) Projekt – Projekt „Uporządkowanie gospodarki ściekowej w Gminie Łęczyny”, realizowany przez PGK "Partner" i współfinansowany przez Fundusz Spójności.
- 7) Przyłącze kanalizacyjne – odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej (art. 2 ust. 5 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków - Dz. U. Nr 72 poz. 747 ze zmianami).
- 8) Ścieki bytowe – są to ścieki z budynków mieszkalnych, zamieszkania zbiorowego oraz użyteczności publicznej, powstające w wyniku ludzkiego metabolizmu lub funkcjonowania gospodarstw domowych oraz ścieki o zbliżonym składzie pochodzące z tych budynków (art. 2 ust. 9 ustawy z dnia 7 czerwca 2001r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków - Dz. U. Nr 72 poz. 747 ze zmianami).
- 9) Koszty kwalifikowane - to suma kosztów tylko tych pozycji budowy przyłącza do kanalizacji sanitarnej, które zapewniają osiągnięcie maksymalnego efektu ekologicznego - z wyłączeniem kosztów opłat skarbowych i administracyjnych. W ramach całkowitych kosztów wykonania przyłącza kanalizacyjnego do obiektu, wydzielone zostaną koszty kwalifikowane, których finansowanie będzie rozliczane z udziałem środków budżetu Gminy Łęczyny oraz koszty kwalifikowane, których finansowanie będzie rozliczane z udziałem środków PGK "Partner". W przypadku finansowania zadań z innych źródeł, obowiązują definicja kosztów

kwalifikowanych właściwa dla źródła finansowania. Maksymalne, uzasadnione i dopuszczalne poziomy kosztów kwalifikowanych i niekwalifikowanych w odniesieniu do założonych efektów i rentowności przedsięwzięcia w zależności od zakresów robót, ustali odpowiednio, PGK "Partner" oraz wyznaczona komórka organizacyjna Urzędu Miasta Łęczyny. Podatek od towarów i usług (VAT) może zostać uznany za koszt kwalifikowany tylko wtedy, gdy został faktycznie poniesiony, a Inwestor nie ma możliwości jego odzyskania.

DZIAŁ II. Założenia

- 1) Programem objęte będą tylko przyłącza dla domów istniejących, których właściciele złożą **pisemne oświadczenie o przystąpieniu do Programu** o akceptacji jego warunków wg określonego wzoru. Oświadczenie musi zostać złożone przez Inwestora w PGK "Partner".
- 2) Pod pojęciem "Przyłącza dla domu istniejącego", należy rozumieć, przyłącza do budynków ujawnionych w ewidencji gruntów i budynków prowadzonej przez Starostwo Powiatowe w Bieruniu. Dotacji podlegają zarówno nowoprojektowane przyłącza związane z odprowadzeniem ścieków bytowych z obiektów aktualnie nieposiadających takich przyłączy, a posiadających np. zbiorniki bezodpływowe, jak i istniejące przyłącza, które muszą zostać przebudowane (lub wybudowane od nowa) w związku z rozdziałem istniejącej kanalizacji ogólnospławnej i związaną z tym budową nowej sieci sanitarnej.
- 3) Pod pojęciem Inwestora należy rozumieć wszystkie osoby, które mają tytuł prawny do dysponowania nieruchomością na cele budowlane (np. właściciel, administrator, użytkownik, inne).
- 4) Dotacja będzie przysługiwała tym Inwestorom, którzy w terminie 90 dni od daty otrzymania informacji od PGK "Partner" o możliwości podłączenia się do sieci kanalizacji sanitarnej złożą pisemne oświadczenie o przystąpieniu do Programu.
- 5) Warunkiem otrzymania przez Inwestora dotacji do budowy przyłącza kanalizacyjnego jest złożenie oświadczenia o wywiązywaniu się z zobowiązań finansowych wobec Gminy Łęczyny z tytułu podatków i opłat lokalnych zgodnie z obowiązującym prawem.
- 6) Dotacja nie będzie przysługiwać Inwestorom, którzy przy uzgadnianiu trasy kolektorów głównych (objętych dofinansowaniem ze środków Funduszu Spójności) nie wyrazili zgody na wejście w teren w celu jego wykonania, co w konsekwencji spowodowało podwyższenie kosztów jego realizacji.
- 7) PGK "Partner" zleci i sfinansuje uprawnionej firmie geodezyjnej wykonanie map i inwentaryzację wykonanych przyłączy oraz uprawnionemu projektantowi wykonanie indywidualnych dokumentacji dla każdego przyłącza. Trasa danego projektowanego przyłącza będzie uzgadniana na piśmie przez projektanta z Inwestorem. Uzgodnienie zostanie dołączone do projektu przyłącza.
- 8) Zakres dokumentacji określi projektant powołany do wykonania projektu w oparciu o wytyczne zapisane w niniejszym opracowaniu oraz szczegółowe przepisy prawa. Każdy zakwalifikowany "Uczestnik Programu" otrzyma finalnie bezpłatnie dokumentację w formie pozwalającej na jej wykorzystanie do wykonania przyłącza do kanalizacji sanitarnej.

DZIAŁ III. Kryteria kwalifikacyjne do Programu

- 1) W ramach Programu obowiązują kryteria kwalifikacyjne formalne i merytoryczne w zakresie warunków uczestnictwa, założeń, zasad, wymagań oraz warunków rzeczowych i finansowych dla "Uczestników Programu" w oparciu o Uchwałę Rady Miasta Łęczyny nr XLV/294/06 z dnia 09 lutego 2006 r. sprawie zatwierdzenia regulaminu dostarczania wody i odprowadzania ścieków na terenie gminy Łęczyny poprzez:
  - a) Złożenie przez Inwestora w PGK "Partner" oświadczenia o przystąpieniu do Programu będącego zobowiązaniem do wykonania przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej.
  - b) Podpisanie przez Inwestora umowy z PGK "Partner" na wykonanie i sfinansowanie dokumentacji wykonawczej, zinwentaryzowanie wykonanego przyłącza oraz zobowiązującej Inwestora do wykonania przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej zgodnie z wymaganiami Programu. Umowa z PGK "Partner" będzie mogła zostać podpisana bezpośrednio po złożeniu przez Inwestora pisemnego oświadczenia o przystąpieniu do Programu.

- c) Wystąpienie do PGK "Partner" o wydanie Warunków technicznych przyłączenia do sieci kanalizacji sanitarnej.
- d) Uzgodnienie planu sytuacyjnego przyłącza.
- e) Po otrzymaniu dokumentacji z PGK "Partner" skompletowanie pozostałych wymaganych dokumentów określonych w umowie.
- f) Wykonanie inwentaryzacji geodezyjnej nowo wybudowanego przyłącza przez PGK "Partner".
- g) Dokonanie odbioru technicznego nowo wybudowanego przyłącza. Przed zasypaniem wykopów zgłoszenie przez Inwestora wykonanego przyłącza do odbioru technicznego do PGK "Partner". Po zasypaniu wykopu – do odbioru końcowego przez PGK "Partner" oraz przedstawiciela wyznaczonej komórki organizacyjnej Urzędu Miasta Łęczyny. Po odebraniu przyłącza przechodzi ono do eksploatacji i na własność Inwestora.
- h) W końcowym efekcie przeprowadzonych prac podpisanie z PGK "Partner" umowy na odbiór ścieków.
- i) Złożenie w Urzędzie Miasta Łęczyny wniosku o dotację do kosztów materiałów lub materiałów i prac niezbędnych do wybudowania przyłącza. Wniosek o dotację Inwestor może złożyć w Urzędzie Miasta w Łęczynach nie później, niż 30 dni od momentu podpisania umowy z PGK "Partner" na odbiór ścieków.
- j) Podpisanie umowy z Gminą Łęczyny zobowiązującej Gminę do udzielenia Inwestorowi dotacji do poniesionych kosztów materiałów lub materiałów i prac niezbędnych do wykonania przyłącza.
- k) W trakcie trwania budowy wszelkie wymogi formalne wynikające z przepisów Prawa budowlanego lub przepisów odrębnych będą po stronie Inwestora lub Wykonawcy prac, łącznie z opłatami z tego tytułu wynikającymi.

2) Kwalifikowane do dotacji w ramach Programu metody wykonania przyłącza grawitacyjnego to:

- rozkop i ułożenie rur PVC Dy od 150 mm do 200 mm (w uzasadnionych przypadkach) uzbrojonych w kształtki zmiany kierunku, na których zabudowane zostaną rewizje. Przewody i kształtki układane będą na podsypce i w obsypce piaskowej, z zabezpieczeniem istniejącego uzbrojenia i wymaganymi próbami, badaniami i oznakowaniami.
- bezwykopowe metody układania przyłączy z zachowaniem wszelkich rygorów technicznych przewidzianych dla danej metody

3) Wszystkie pozostałe, szczegółowe zasady uczestnictwa i realizacji zadań w ramach Programu, a niewymienione w niniejszym dokumencie, określi na jego podstawie Burmistrz Miasta Łęczyny.

DZIAŁ IV.

Zasady finansowania

1) Dotacja przysługująca Inwestorowi w ramach Programu obejmuje 100% zwrotu kosztów kwalifikowanych zakupu materiałów lub materiałów i prac niezbędnych do budowy przyłącza. Powołana przez Burmistrza Miasta Łęczyny Komisja, będzie dokonywała weryfikacji kosztów zakupu oraz prac poprzez porównanie ilości zakupionych materiałów z rzeczywistymi potrzebami wynikającymi z budowy danego przyłącza. W przypadku obiektywnej konieczności, za koszty budowy uznawane winny być tylko niezbędne dodatkowe nakłady. Celem przyznania dotacji, Inwestor musi przedłożyć w Urzędzie Miasta Łęczyny kompletną dokumentację tj.

- Tytuł prawny do dysponowania nieruchomością (kserokopia),
- Oświadczenie o przystąpieniu do programu i akceptacji jego warunków (kserokopia),
- Oświadczenie o wywiązywaniu się z zobowiązań finansowych wobec Gminy Łęczyny z tytułu podatków i opłat lokalnych zgodnie z obowiązującym prawem.
- Protokół odbioru końcowego przyłącza wraz z dokumentacją projektową (kserokopia),
- Umowa na odbiór ścieków z PGK "Partner" (kserokopia),
- W przypadku wnioskowania o dotację tylko do zakupu materiałów - fakturę za zakupione materiały zawierającą wyszczególnione nazwy własne materiałów, ilości oraz jednostkowe kwoty netto,
- W przypadku wnioskowania o dotację do zakupu materiałów i prac budowlano - montażowych - fakturę oraz kosztorys powykonawczy wykonany przez Wykonawcę prac budowlano - montażowych.

- 2) Komisja, po stwierdzeniu kompletności Wniosku dokona weryfikacji przedłożonych dokumentów, zatwierdzi Wniosek i skieruje go do realizacji.
- 3) Wnioski rozpatrywane będą indywidualnie wg kolejności ich złożenia, aż do wyczerpania środków na dany rok kalendarzowy.
- 4) Wnioski niezrealizowane w danym roku z powodu braku środków finansowych, będą realizowane w pierwszej kolejności w roku następnym.
- 5) Maksymalne koszty kwalifikowane:

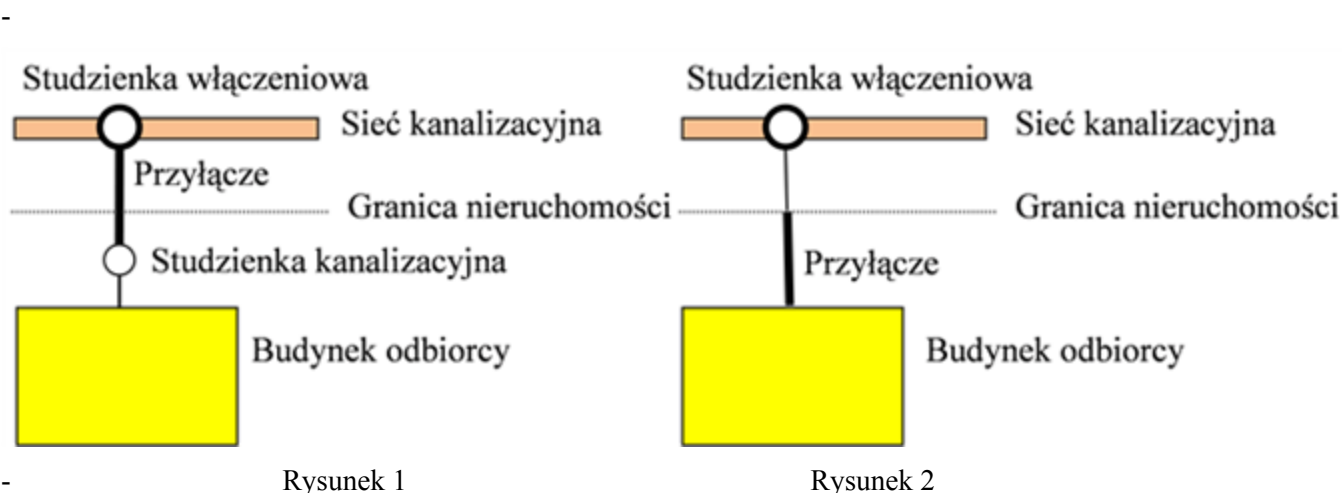
Zakres robót:	Maksymalny koszt kwalifikowany [zł brutto]
Budowa przyłącza do kanalizacji sanitarnej - (materiały)	- 1 425 zł, nie więcej niż 95 zł za mb przyłącza
Budowa przyłącza do kanalizacji sanitarnej - (materiały + robocizna)	- 1 425 zł, nie więcej niż 95 zł za mb przyłącza

6) Schemat finansowania

SCHEMAT FINASOWANIA ZADAŃ PROJEKTU		
"Uporządkowanie gospodarki ściekowej w Gminie Łęczyny" współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności		
CAŁKOWITY KOSZT BUDOWY PRZYŁĄCZA KANALIZACJI SANITARNEJ (BRUTTO)		
Udział PGK Partner	Udział Inwestora	Udział Gminy
Dotacja 100% do kosztów przygotowania dokumentacji projektowej i geodezyjnej. Bezpłatne wydanie warunków technicznych i dokonanie odbioru.	Koszty opłat skarbowych i administracyjnych	Dotacja 100% do materiałów max. do 1425 zł, nie więcej niż 95 zł do mb przyłącza LUB Dotacja 100% do materiałów wraz z wykonaniem prac podłączeniowych max. do 1425 zł, nie więcej niż 95 zł do mb przyłącza

II. WYTYCZNE, WYMAGANIA W ZAKRESIE PROJEKTÓW ORAZ WYKONAWCÓW ROBÓT BUDOWLANYCH.

- 1) Przyłącze kanalizacyjne zdefiniowane jest w Ustawie o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i odprowadzaniu ścieków z dnia 7 czerwca 2001r. (Dz.U. nr 72., poz.747) oraz jej nowelizacji zawartej w Ustawie z dnia 22 kwietnia 2005r. o zmianie ustawy o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. nr 85, poz. 729). Obowiązująca definicja przyłącza kanalizacyjnego brzmi następująco: „przyłącze kanalizacyjne jest to odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką, licząc od strony budynku, a w przypadku jej braku - do granicy nieruchomości”. Pod pojęciem „odbiorcy usług” należy rozumieć właściciela nieruchomości, z której odprowadzane są ścieki, i który ma obowiązek zapewnić na własny koszt wybudowanie przyłącza kanalizacyjnego. Poniżej pokazano graficzną interpretację przyłącza kanalizacyjnego.

- 2) Rysunek 1 pokazuje sytuację odbiorcy usług (Inwestora), który ma na swojej nieruchomości studzienkę kanalizacyjną. Inwestor musi na swój koszt wybudować zarówno przewód odprowadzający ścieki od studzienki na terenie jego nieruchomości, jak i dalszy odcinek przewodu, który kończy się będzie na połączeniu przyłącza z siecią.

- 3) Rysunek 2 pokazuje sytuację, kiedy na terenie posesji nie ma studzienki. Wtedy Inwestor na swój koszt buduje odcinek od domu do granicy nieruchomości i odcinek ten jest jego własnością. Odcinek od granicy posesji do studni na sieci kanalizacyjnej buduje na własny koszt PGK "Partner" i staje się jego właścicielem.

DZIAŁ I.

Wytyczne ogólne dla przyłącza kanalizacyjnego.

- 1) **Wymagania ogólne.** Należy przyjąć zasadę, że każdy budynek odprowadzający ścieki sanitarne będzie posiadać swoje odrębne przyłącze. Średnica przyłączy kanalizacyjnych powinna być dostosowana do przewidywanej ilości odprowadzanych ścieków z budynku (ustalanej na podstawie obliczeń) i nie może być mniejsza niż DN 150 mm.
- 2) **Usytuowanie.** Przyłącza kanalizacyjne należy prowadzić po trasach zbliżonych do linii prostych i prostopadłych do kanału, najkrótszą drogą do budynku, z którego są odprowadzane ścieki w odległościach, zgodnych z obowiązującymi przepisami prawa od innych obiektów budowlanych. Przyłącza kanalizacyjne należy układać w ziemi o 0,4 metra poniżej strefy przemarzania mierząc od górnej tworzącej przewodu do rzędnej projektowanego terenu. W sytuacjach, w których powyższe wymagania odnośnie głębokości ułożenia nie mogą być spełnione, należy przyłącza kanalizacyjne zabezpieczyć przed zamrażaniem.
- 3) **Materialy.** Przyłącza kanalizacyjne należy wykonywać z rur i kształtek PVC z wydłużonym kielichem, łączonych na uszczelki. Rury i kształtki muszą charakteryzować się niezbędnymi właściwościami wytrzymałościowymi, odpornością na ścieranie, korozję, temperaturę.
- 4) **Połączenie z instalacją kanalizacyjną.** Połączenie przyłączy kanalizacyjnych z instalacją kanalizacyjną należy wykonywać w studzienkach połączeniowych wykonanych w ramach Projektu „Uporządkowania gospodarki ściekowej w Gminie Łędziny” współfinansowanego ze środków Funduszu Spójności. Użytkowanie przyłącza może nastąpić dopiero po podpisaniu umowy na odbiór ścieków z PGK "Partner"

DZIAŁ II.

Wytyczne dla projektantów przyłącza kanalizacyjnego

- 1) Podłączenie, zwane też przyłączem kanalizacyjnym, musi być tak zaprojektowane, aby ścieki w nim nie zalegały, lecz spływały do kolektora, a także by w razie potrzeby można było czyścić cały układ z osadów i usunąć ewentualne zatory. Na podłączenie kanalizacyjne składają się niżej opisane elementy.
- 2) Złącze lub przyłącze to element, za którego pośrednictwem przyłącze włącza się do zewnętrznej sieci kanalizacyjnej. Jest to studzienka rewizyjna lub włączowa na kolektorze sieci zewnętrznej.
- 3) Przewód przyłącza doprowadza ścieki z rury odpływowej do kolektora kanalizacyjnego. Powinien mieć średnicę nie mniejszą niż przewód odpływowy wyprowadzony z budynku, tzn. zwykle 150-160 mm. Jego minimalny spadek wynosi 2%, a głębokość powinna być dostosowana do położenia kolektora i samego złącza, a ponadto (aby nie zamrażały w nim ścieki) większa niż głębokość przemarzania gruntu w danym rejonie. Jeśli nie można zachować tego ostatniego warunku, przewód przyłącza trzeba od góry ocieplić np. żużlem lub keramzytem.
- 4) Przewód odpływowy nie należy do przyłącza kanalizacyjnego, ale doprowadza do niego ścieki. Przewód ten ma zwykle średnicę 150 mm i wyprowadza się go z budynku na głębokości 80 cm by nie zamrażały w nim ścieki (czasami należy go od góry ocieplić). Jego spadek powinien wynosić minimum 2%.
- 5) Rewizja na terenie posesji służy do kontroli i czyszczenia przewodu odpływowego. Montuje się ją nad kształtkami zmiany kierunku lub co najmniej 1,5 m od fundamentów domu. Rewizja powinna być o średnicy 0,16 do 0,30 m. Sposób wykonania przyłącza kanalizacyjnego dobiera projektant zależnie od długości przyłącza, rodzaju rur, z jakich wykonany jest kolektor oraz możliwego sposobu podłączenia przyłącza do kolektora. Najczęściej w miejscu połączenia przyłącza z rurą odpływową instaluje się studzienkę rewizyjną, zamykaną pokrywą. Jeśli jednak odległość budynku od studzienki na kolektorze jest niewielka, przyłącze można podłączyć bezpośrednio do przewodu odpływowego bez tej studzienki. W takiej sytuacji na przewodzie odpływowym w budynku musi znaleźć się rewizja umożliwiająca kontrolę i czyszczenie rur.

DZIAŁ III.

Wytyczne dla Inwestorów (Wykonawców) robót

- 1) Ogólne zasady wykonania robót. Wykonawca ponosi odpowiedzialność za dokładne wytyczenie w planie oraz wyznaczenie wysokości wszystkich elementów robót zgodnie z wymiarami i rzędnymi określonymi w dokumentacji. Odprowadzenie wody z terenu budowy i odwodnienie wykopów należy do obowiązków

wykonawcy. Na czas trwania robót wykonawca winien zabezpieczyć organizację ruchu drogowego. Wykonawca będzie odpowiedzialny za ochronę placu budowy oraz wszystkich materiałów i elementów wyposażenia użytych do realizacji robót od chwili rozpoczęcia do ostatecznego zakończenia robót. Wykonawca jest odpowiedzialny za ochronę istniejących instalacji naziemnych i podziemnych urządzeń znajdujących się w obrębie placu budowy, takich jak rurociągi, kable etc. Wykonawca spowoduje żeby te instalacje i urządzenia zostały właściwie oznaczone i zabezpieczone przed uszkodzeniem w trakcie realizacji robót. W trakcie realizacji robót wykonawca jest zobowiązany znać i stosować się do przepisów zawartych we wszystkich regulacjach prawnych w zakresie ochrony środowiska. W okresie realizacji, do czasu zakończenia robót, wykonawca będzie podejmował wszystkie niezbędne kroki, aby stosować się do wszystkich przepisów i normatywów w zakresie ochrony środowiska na placu budowy i poza jego terenem, unikać działań szkodliwych dla innych jednostek występujących na tym terenie w zakresie zanieczyszczeń, hałasu lub innych czynników powodowanych jego działalnością. Wykonawca w pełni odpowiada za zachowanie nienaruszonego stanu wszystkich zinwentaryzowanych drzew i nasadzeń (przewidzianych do pozostawienia). W przypadku uszkodzenia lub zniszczenia krzewów przewidzianych do pozostawienia, wykonawca jest zobowiązany do ich odtworzenia. Bezprawna wycinka drzew objęta będzie karą administracyjną, zgodnie z obowiązującymi przepisami. Wykonawca odpowiada za wszelkie szkody powstałe w uprawach na terenie prowadzenia robót.

1) Metody budowy przyłączy. Budowę przyłączy należy wykonać metodą tradycyjną w wykopie otwartym ręcznie lub, mechanicznie, lub stosując bezwykopowe metody układania przyłączy.

a) **Budowa przyłącza metodą tradycyjną w wykopie otwartym.** Usunięcie warstwy humusu. Przed przystąpieniem do robót ziemnych należy usunąć z terenu budowy ręcznie lub mechanicznie warstwę ziemi urodzajnej - humusu. Humus przeznaczony do zdjęcia należy zgarniać warstwami na odkład. Usunięta w ten sposób górna warstwa gleby należy do właściciela terenu i powinna być zachowana do późniejszego wykorzystania. Ziemię urodzajną należy przykrywać w pobliżu miejsca prowadzenia robót ziemnych lub wywieźć na składowisko. Po zakończeniu robót ziemię urodzajną należy rozścielić w miejscu, z którego została zdjęta.

b) Sposób wykonywania wykopów. Zakłada się możliwość ręcznego lub mechanicznego wykonywania wykopów. Mechaniczne wykonywanie Robót ziemnych należy poprzedzić przekopami próbnymi wykonanymi ręcznie. W rejonie skrzyżowań lub zbliżeń z istniejącym uzbrojeniem podziemnym i nadziemnym roboty ziemne muszą być wykonywane bezwarunkowo ręcznie z zachowaniem szczególnej ostrożności. Trzeba mieć na względzie, że naniesione na plany uzbrojenie może mieć w rzeczywistości inny przebieg. Podczas wykonywania robót ziemnych należy zwrócić szczególną uwagę na bezpieczną odległość (w pionie i w poziomie) od istniejącego uzbrojenia. W przypadku natrafienia na nie zinwentaryzowane uzbrojenie podziemne należy je traktować jako czynne, przerwać roboty ziemne, powiadomić odpowiednie służby eksploatacyjne. Wszelkie wykopy w pobliżu istniejących urządzeń winny być wykonywane sposobem ręcznym, z zachowaniem szczególnej ostrożności. Napotkane, w obrysie wewnętrznym wykopu, przewody i kable elektryczne lub inne należy zabezpieczyć (przez podwieszenie do prowizorycznej konstrukcji) według wymagań użytkowników tych urządzeń. W trakcie wykonywania prac w pobliżu urządzeń podziemnych (np. wodociągu, gazociągu i innych) należy zapewnić nadzór właściciela tych urządzeń, jeśli wymagane jest to w uzgodnieniach zawartych w dokumentacji. W przypadku, gdy wykopywane są różne rodzaje materiału, należy składować je oddzielnie, a najbardziej właściwy zachować do zasypania wykopów. Tam gdzie naturalne odwodnienie podłoża jest uzależnione od względnego położenia warstw przepuszczalnych i nieprzepuszczalnych gruntu, ze szczególną uwagą należy oddzielić od siebie materiał, a po zakończeniu robót przywrócić go na właściwe miejsce. Podłoże nośne nie może ulec uszkodzeniu w związku z prowadzeniem prac budowlanych. Tworzenie dna wykopu powinno być w zwykłych warunkach operacją przeprowadzaną od razu, bezpośrednio przed układaniem rur. Jeżeli podłoże zostanie uszkodzone, rów powinien być kopany głębiej, a miejsce to wypełnione i zagęszczone strukturalnym materiałem wypełniającym.

c) Wykonanie podsypki. Materiał do podsypki lub warstwy wyrównawczej powinien spełniać następujące wymagania:

- nie powinny występować cząstki o wymiarach powyżej 20 mm, materiałem na podsypkę powinien być grunt bez grud i kamieni, drobno lub średnioziarnisty.
- materiał nie może być zmrożony,
- nie może zawierać ostrych kamieni lub innego łamanego materiału.

- d) Jeżeli grunty lokalne spełniają powyższe wymagania, nie musi być wykonywany wykop do poziomu podsypki. Jeżeli grunty rodzime stanowią grunty suche, piaszczyste - piaski grube, średnie i drobne nie zawierające kamieni, rury mogą być posadowione bezpośrednio w gruncie rodzimym. Gdy dno wykopu stanowią grunty o małej nośności - muły, torfy niezbyt głębokim zaleganiu, należy je wybrać i wymienić na zagęszczony piasek. Jeżeli grunt rodzimy składa się z gliny, błota lub innych materiałów zatrzymujących wodę, to czasami konieczne jest ułożenie drenażu odwadniającego i solidniejsze wykonanie podsypki. Podsypka powinna być wykonana zgodnie ze spadkiem rurociągu bez zagęszczenia. Podłoże wraz z podsypką należy profilować w miarę układania kolejnych odcinków rurociągu. Niedopuszczalne jest wyrównanie podłoża ziemią z urobku lub podkładanie pod rury kawałków drewna, kamieni lub gruzu. Podłoże powinno być tak wyprofilowane, aby rura spoczywała na nim na jednej czwartej powierzchni swojego obwodu.
- e) Wykonanie obsypki. Obsypka rurociągu zagwarantuje rurze dostateczne podparcie ze wszystkich stron, oraz eliminuje szkodliwe obciążenia miejscowe. Materiał obsypki powinien być układany równocześnie z obydwu stron rurociągu, warstwami o grubości maksymalnej 30 cm i zagęszczany. Do obsypywania rurociągu muszą być stosowane grunty podatne na zagęszczenie (piasek, żwir). Materiał służący do wykonania wypełnienia musi spełniać te same warunki, co materiał do podsypki. Wypełnienie dookoła rurociągu może być gruntem z wykopu, jeśli ten grunt spełnia powyższe wymagania. Obsypka rurociągu musi być tak wykonana, żeby rurociąg nie uległ zniszczeniu lub nie został przemieszczony. Rury należy w trakcie zagęszczania gruntu zabezpieczyć przed przemieszczeniem pionowym. W związku z tym należy jednocześnie obsypywać i zagęszczać grunt po obydwu stronach rurociągu, względnie obciążać rurociąg materiałem obsypki w sposób odcinkowy. W strefie podsypki należy dokonywać zagęszczenia ręcznego względnie używać lekkich zagęszczarek wibracyjnych (maksymalny ciężar roboczy 0,3 kN) lub lekkich zagęszczarek płytowych o działaniu wstrząsowym (maksymalny ciężar roboczy do 1 kN). W celu uzyskania koniecznego zagęszczenia gruntu należy utrzymywać wykop w stanie odwodnionym.
- f) Zasypanie wykopów. Przed zasypaniem dno wykopu należy osuszyć i oczyścić z zanieczyszczeń powstałych po montażu kanału. Zасыpywanie wykopów należy wykonać warstwami o grubości zapewniającej z jednej strony bezpieczeństwo samego rurociągu, z drugiej zaś strony możliwość odpowiedniego zagęszczenia. Użyty materiał i sposób zasypania przewodu nie powinien spowodować uszkodzenia ułożonego przewodu. Grubość warstwy ochronnej zasypu strefy niebezpiecznej ponad wierzch przewodu powinna wynosić, co najmniej 0,3 m. Materiałem zasypu w obrębie strefy niebezpiecznej powinien być grunt mineralny, sypki, drobno lub średnioziarnisty bez grud i kamieni. Grunty i materiały nieprzydatne do zasypania wykopów muszą być wywiezione na odkład.
- g) **Budowa przyłącza metodą bezwykopową.** Bezwykopowe metody układania przyłączy należy wykonać z zachowaniem wszelkich rygorów technicznych przewidzianych dla danej metody.
- h) Zapewnienie bezpieczeństwa i ochrony zdrowia. Wykonawca dostarczy na budowę i będzie utrzymywał wyposażenie konieczne dla zapewnienia bezpieczeństwa. Zapewni odpowiednie wyposażenie i odzież wymaganą dla ochrony życia i zdrowia personelu zatrudnionego na placu budowy. Wykonawca będzie stosował się do wszystkich przepisów prawnych obowiązujących w zakresie bezpieczeństwa przeciwpożarowego.
- i) Dokumenty budowy. Inwestor odpowiedzialny będzie za prowadzenie na bieżąco ewidencji wszelkich zmian dotyczących lokalizacji i wielkości robót. Zmiany te należy rejestrować na komplecie rysunków, wyłącznie na to przeznaczonych. Po zakończeniu robót Inwestor jest zobowiązany do wykonania dokumentacji powykonawczej. Dokumentacja powykonawcza powinna zawierać:
- protokół z przekazania placu budowy (tylko w przypadku wykonania prac przez firmę wykonawczą),
  - protokoły odbioru robót zanikających i ulegających zakryciu,
  - protokoły odbioru częściowego
  - protokoły i zaświadczenia z przeprowadzonych prób,
  - kosztorys powykonawczy (w przypadku ubiegania się o dotację na materiały oraz robociznę)

- j) **Materiały.** Przewody kanalizacyjne wykonać z rur spełniających obowiązujące normy przewidziane dla sieci kanalizacyjnych. Wewnętrzne i zewnętrzne powierzchnie rur powinny być gładkie, czyste, pozbawione bruzd, pęcherzy i innych wad powierzchni. Barwa powinna być jednolita na całej długości i odpowiadająca jednej z zalecanych barw: pomarańczowa lub ciemnoszara. Nie wolno stosować rur z rdzeniem spienionym lub z innym wypełnieniem. Uszczelnienie rur należy wykonać za pomocą elastomerowych pierścieni uszczelniających. Uszczelki powinny mieć powierzchnie gładkie i równe, bez zadziorów i wypukłości. Pierścienie uszczelniające nie powinny wywierać szkodliwego wpływu na właściwości rur.
- k) **Sprzęt.** Należy używać jedynie taki sprzęt, który nie spowoduje niekorzystnego wpływu na jakość wykonywanych robót i środowisko. Liczba i wydajność sprzętu powinna gwarantować prowadzenie robót zgodnie z założonym harmonogramem robót.
- l) **Transport.** Przy ruchu po drogach publicznych pojazdy muszą spełniać wymagania dotyczące przepisów ruchu drogowego, szczególnie w odniesieniu do dopuszczalnych obciążeń na osie i innych parametrów technicznych. Wszelkie uszkodzenia i zanieczyszczenia spowodowane przez pojazdy wykonawcy robót na drogach publicznych oraz dojazdach do terenu budowy będą przez niego naprawiane.
- m) **Odbiór robót.** Odbiór robót zanikających i ulegających zakryciu należy przeprowadzić w obecności przedstawicieli PGK "Partner". Z przeprowadzonego odbioru należy sporządzić protokół podpisany przez wszystkich uczestników odbioru. Po zasypaniu wykopów należy doprowadzić do odbioru końcowego wykonanego przyłącza przez PGK oraz przedstawiciela Urzędu Miasta Łęczyny.
- n) **Przepisy związane.** Wszystkie roboty należy wykonywać zgodnie z obowiązującymi w Polsce normami i normatywami. Wykonawca jest zobowiązany znać wszystkie przepisy prawne wydawane zarówno przez władze państwowe jak i lokalne oraz inne regulacje prawne i wytyczne, które są w jakiegokolwiek sposób związane z prowadzonymi robotami i będzie w pełni odpowiedzialny za przestrzeganie tych reguł i wytycznych w trakcie realizacji robót.

III. ZAKRES I HARMONOGRAM RZECZOWO FINANSOWY PROJEKTU.

1) Uproszczony harmonogram rzeczowo - finansowy budowy przyłączy w latach 2012 - 2015.

Parametr	Jedn. miary	Wart. jedn.	Wart. ogółem	Wartości w latach			
				2012	2013	2014	2015
Ilość wykonanych przyłączy	szt.	1	2 014	0	100	500	1414
Łączna długość wykonanych przyłączy	mb	15	30 210	0	1500	7 500	21 210
Łączny koszt wykonania przyłączy – robocizna, praca sprzętu	zł brutto	675	1 359 450	0	67 500	337 500	954 450
Łączny koszt wykonania przyłączy – materiały	zł brutto	1 425	2 869 950	0	142 500	712 500	2 014 950
Łączny koszt wykonania przyłączy - odbiory	zł brutto	200	402 800	0	20 000	100 000	282 800
Łączny koszt wykonania przyłączy – koszty projektu i geodezji, wydania warunków	zł brutto	800	1 611 200	0	80 000	400 000	1 131 200
Całkowity koszt wykonania przyłączy	zł brutto	3 100	6 243 400	0	310 000	1 550 000	4 383 400

2) Uproszczony harmonogram finansowy wydatkowania środków przeznaczonych na dotację do przyłączy kanalizacyjnych z budżetu Gminy Łęczyny:

Parametr	Wart. ogółem zł brutto	Wartości w latach			
		2012	2013	2014	2015
Łączny koszt wykonania przyłączy	2 869 950	0	142 500	712 500	2 014 950